

Obr. 7. Vestibulární clona

Obr. 8. Silikonové pomůcky pro úchop

Pomůcky usnadňující stolování a mechanický příjem stravy (protiskluzné podložky, zatížené příbory apod.)

V rámci terapie pacientů s dysfagií se snažíme ve spolupráci s ergoterapeutem řešit i usnadnění sebeobsluhy při každodenních činnostech (Obr. 8). Existuje řada ergonomicky upravených pomůcek z oblasti hygieny, oblékání, přípravy a konzumace pokrmů. Pomůcky slouží zejména osobám se sníženým rozsahem pohybu horních končetin, menší silou v končetinách či zhoršenou kvalitou úchopu vlivem poruchy jemné motoriky. Lze využít například protiskluzových podložek, fixačního prkénka, zatížených příborů, ergonomických příborů se silnou rukojetí, nastavitelných nebo zatížených rukojetí u příborů, případně silikonové pomůcky pro úchop (21).

Závěr

Dysfagie – porucha polykání může spočívat v poruše polykání slin, tekutin, tuhé potravy různé konzistence i léků. Při intervenci u osob

Obr. 9. Elektrostimulace přístrojem VitalStim

s dysfagií zastává velkou roli multidisciplinární přístup. Klíčovou roli zde sehrává klinický logoped, otorinolaryngolog, neurolog, gastroenterolog, nutriční terapeut, speciální pedagog, zdravotní sestry a další. Poruchy polykání mohou značně ovlivňovat celkovou kvalitu života jedince. V důsledku dysfagie může docházet k malnutrici, dehydrataci, je však třeba zmínit i psychosociální důsledky. U osob s dysfagií se můžeme setkat i se sociální izolací. K vážným důsledkům dysfagie patří aspirace se všemi dalšími následky. Vždy,

když se vyskytne u pacienta problém v oblasti polykání, je třeba doporučit vyšetření klinickým logopedem, který zastává v rámci intervence osob s dysfagií stěžejní roli. Toto sdělení si klade za cíl informovat praktické lékaře o projevech dysfagie, základních aspektech diagnostiky a terapie s akcentem na možnost využití pomůcek užívaných u pacientů s dysfagií.

Podpořeno MZ ČR – RVO (FNBr, 65269705)
a projektem MUNI/A/1347/2022

LITERATURA

1. Tedla M, Černý M, et al. Poruchy polykání. 2. vyd. Tobiáš; 2018.
2. Chattanooga Academy, Witjing Y, van Steenkiste F, editors. Electrical Stimulation and sEMG Biofeedback in the Treatment of Dysphagia: Clinical Guidelines in Rehabilitation. DJO Publications; 2016.

3. Rommel N, Hamdy S. Oropharyngeal dysphagia: manifestations and diagnosis. *Nat Rev Gastroenterol Hepatol.* 2016 Jan;13(1):49-59.

4. Michels G, Motzko M, Weinert M, et al. Dysphagiemanagement in der internistischen Intensivmedizin. *Med*

Klin Intensivmed Notfmed. 2015;110:174-181.

5. Bunová B, Piovárová M. Poruchy prehltnia – dysfágia. [Internet]. 2020; [cited 2023 Jul 23]. Available from: file:///C:/Users/Byte/C5%A1nC3%ADkov%C3%A1/Downloads/Klinicka_logopedia-Poruchy_prehltnia-dysfázia%20(6).pdf.